

això hauria d'anar, evidentment, acompanyat també de la protecció del seu hàbitat.

Agraïments

Agraïm als Drs. Xavier Llimona i Pere Navarro-Rosinés la revisió del manuscrit i a l'Albert Ferrer i l'Esteve Llop la seva col·laboració. Aquest treball s'ha dut a terme gràcies al finançament del projecte BOS 2000-1367, «Flora Liquenològica Ibèrica (II)» (D.G.E.S.I.C.).

ESTER GAYA* & AARON PÉREZ*

* Departament de Biologia Vegetal (Unitat de Botànica). Facultat de Biologia. Universitat de Barcelona. Av. Diagonal, 645. 08028 Barcelona.

Achillea biebersteinii Afan. (Asteraceae), una nova espècie al·lòctona als Països Catalans

Achillea biebersteinii Afan. (Asteraceae), a new alloctonous species in the Catalan Countries

Rebut: 23.05.02
Acceptat: 15.07.02

BARCELONA, Anoia: Aguilar de Segarra, cap a cal Carregó, 31TCG7925, 700 m s.m. I. Soriano & M.M. López Beltran, 1-IV-2000 (BCN 1024); *ibidem*, I. Soriano & D. Pérez Prieto, 14-VI-2001 (BCN 1026).

Composta d'hàbit, dimensions i morfologia semblants a les d'*Achillea millefolium* L., de la qual es diferencia sobretot pel color de les flors, groc viu, com també per la forma aplanada de les fulles caulinars (segons Bolòs & Vigo, 1996, *A. millefolium* fa flors blanques o rosades i fulles caulinars de contorn més o menys cilíndric). No figura a cap de les flors

de casa nostra ni de les contrades veïnes, com tampoc al catàleg de Casasayas (1989).

L'àrea d'aquesta espècie, descrita per primer cop de Capadòcia, s'estén per les terres de l'orient proper, on és força freqüent (Huber-Morath, 1975); segons Richardson (1976) el seu límit occidental al continent europeu es troba al sud de Bulgària. També ha estat emprada com a ornamental (Synge, 1986).

N'hem observat una població estable a la localitat indicada més amunt, en un marge entre un sembrat i un camí. Ocupa una superfície aproximada de 10 m², en la qual, a finals de maig del 2002, hi hem comptabilitzat 87 tiges floríferes. Posats a especular sobre la seva procedència podríem pensar, bé en una introducció com a planta ornamental i en una naturalització posterior, bé en l'arribada de llavors barrejades amb sements del cereal provinents de poblacions naturals o d'exemplars cultivats.

IGNASI SORIANO*

*Grup de Geobotànica i Cartografia de la Vegetació. Centre Especial de Recerca de Biodiversitat Vegetal. Universitat de Barcelona. Av. Diagonal, 645. 08028 Barcelona.

Novetats florístiques per la flora del Baix Ebre

New floristic data on Baix Ebre (Southern Catalonia)

Rebut: 23.05.02
Acceptat: 15.07.02

Leersia oryzoides (L.) Swartz.

TARRAGONA, Baix Ebre: Galatxo de l'Illa d'Audí, riu Ebre, Bitem, prop de Tortosa, 11 m, 31TBF9125, 14-IX-1999, A. Romo, F. Royo & Ll. de Torres (BC 837531).

Planta amb molt poques citacions dins de l'àmbit dels Països Catalans (Bolòs, 1998: 569) l'assenyala del NE de Catalunya i de les rodalies de l'Albufera de València.

Hem revisat el següent material d'herbari:

BARCELONA, Osona, Manlleu, marécages, 19-IX-1920, Fr. Sennen (herb. Sennen in BC); Manlleu, bords du Canal, 450 m, 20-X-1925, Hno. Gonzalo (herb. Sennen in BC, Pl. Esp. 5551; BC 66300). GIRONA, Baix Empordà, Pals, «ad rivulos juxta oryzetos cultis», 20-X-1954, A. & O. de Bolòs (BC 130776).

Pontederia cordata L.

TARRAGONA, Baix Ebre: Galatxo de l'Illa d'Audí, riu Ebre, Bitem, prop de Tortosa, 11 m, 31TBF9125, 14-IX-1999, A. Romo, F. Royo & Ll. de Torres (BC 837684).

Subspontània, ocupant una quinzena d'exemplars plenament adaptats una superfície d'uns 25 m quadrats, entre el bosc de ribera i els herbeis dominats per *Leersia*. Segons comunicació oral de Rafael Balada l'havia vist llençada pel jardí de la masia de la finca de l'Illa, quan es va deixar d'habitar, fa uns set anys. Voldríem deixar constància d'aquesta fita cronològica i geogràfica perquè, pel seu estatus de plena vitalitat, sembla una planta en fase de naturalització i són probables altres citacions futures a la zona.

A la flora del Magreb Maire (1957: 330) comenta que de vegades és cultivada com a planta ornamental al litoral d'aquell territori.

Forma uns herbassars ufanosos fins d'1 m d'alçada i amb un recobriment del 100 % on són presents: *Pontederia cordata* 2.3, *Leersia oryzoides* 4.4, *Xanthium echinatum* subsp. *italicum* 3.3, *Rumex palustris* +, *Cuscuta campestris* 1.1, *Bidens frondosa* 1.1, *Populus nigra* +, *Lythrum salicaria* +, *Aster squamatus* 1.1, *Paspalum distichum* +, *Lycopus europaeus*, +, *Scutellaria galericulata* +, *Polygonum hydropiper* +, *Cyperus longus* +, *Rumex conglomeratus* +, *Pulicaria dysenterica* 1.1, *Fraxinus angustifolia* +, *Scirpus lacustris* +, *Calystegia*

sepium +, *Samolus valerandi* +, *Veronica beccabunga*, + i *Typha latifolia* +.

Scutellaria galericulata L.

TARRAGONA, Baix Ebre: Galatxo de l'Illa d'Audí, riu Ebre, Bitem, prop de Tortosa, 11 m, 31TBF9125, 14-IX-1999, A. Romo, F. Royo & Ll. de Torres (BC 837532).

Planta d'aiguamolls i llacunes litorals amb molt poques citacions dins de l'àmbit dels PPCC. Donada del Baix Vallespir, Alt Empordà, Ribera d'Ebre i Albufera de València per Bolòs & Vigo (1996: 242), posteriorment Bolòs (1998: 918), l'assenyala únicament de l'Albufera de València i de les rodalies de Flix. D'aquesta última localitat, «aiguamolls de l'Ebre a les rodalies de Flix», va ésser descoberta per Rovira (1986: 314).

Hem revisat el següent material d'herbari:

GIRONA: Castelló d'Empúries, VIII-1907, Llenas (BC 48253). HAUTE GARONNE: Saint Béat à l'Estagnau, 550 m, 4-VIII-1912, H. Coste (BC-Sennen).

Xanthium echinatum Murray subsp. *italicum* (Moretti) O. Bolòs & Vigo var. *italicum*

TARRAGONA, Baix Ebre: Galatxo de l'Illa d'Audí, riu Ebre, Bitem, prop de Tortosa, 11 m, 31TBF9125, 14-IX-1999, A. Romo, F. Royo & Ll. de Torres (BC 837533).

Planta molt rara, coneguda fins el moment d'unes poques localitats de la meitat N del Principat. N'hem trobat només uns quants peus, barrejats amb la var. *cavanillesii*, que és la més corrent al territori. Hem observat que, a voltes, la part superior del fruit es troba mancada d'agullons.

ÀNGEL ROMO*, FERRAN ROYO** & LLUÍS DE TORRES**

* Institut Botànic de Barcelona. Av. Muntanyans, s. n. Barcelona

** Grup de Recerca Científica de les Terres de l'Ebre. Rosa Maria Molas, 35. 43500 Tortosa.